

<https://doi.org/>

**ОГЛЯД МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ФІЛОСОФСЬКІ ОСЯЯННЯ.
ІНСПІРАЦІЇ ЛЬВІВСЬКО-ВАРШАВСЬКОЇ ШКОЛИ»
(ЛЬВІВ, 29–30 ЧЕРВНЯ 2019 РОКУ)**

Ігор Карівець

Національний університет «Львівська політехніка»

Scopus Author ID: 57194522632

ORCID: 0000-0002-4555-2226

igor.v.karivets@lpnu.ua

(стаття надійшла до редколегії – 20.09.2019 р., прийнята до друку – 01.10.2019 р.)

© Карівець І., 2019

Автор огляду розглядає особливості першої міжнародної конференції «Філософські осяєння. Інспірації Львівсько-варшавської школи», організованої Львівським філософським товариством імені Казимира Твардовського, яка відбувалася у Центрі міської історії Центрально-Східної Європи. Ця подія не була суто науковою, бо її учасниками були члени Товариства, котрі обговорювали питання подальшого розвитку Товариства, його діяльності у науковій, освітній та перекладацькій сферах. Учасники конференції погодилися, що українське суспільство потерпає від нестачі критичного самоусвідомлення (вужче: критичного мислення). Відтак, було заплановано створити силами членів Товариства польсько-український підручник, в якому були б викладені у цікавій формі основи формування та характеристики критичного самоусвідомлення (критичного мислення). Доповіді, які виголошувалися на конференції, були різної тематики: від конструктивної онтології Хвістека до порівняльного аналізу поняття мислення Твардовського та поняття безоцінного усвідомлення Крішнамурті.

Ключові слова: *Львівсько-варшавська школа, Львівське філософське товариство імені Казимира Твардовського, критичне мислення, розвиток.*

**SURVEY OF INTERNATIONAL CONFERENCE
«PHILOSOPHICAL INSIGHTS. INSPIRATIONS FROM LVIV-WARSAW SCHOOL»
(LVIV, 29-30 JUNE 2019)**

Ihor Karivets'

Lviv National Polytechnic University

Scopus Author ID: 57194522632

ORCID: 0000-0002-4555-2226

igor.v.karivets@lpnu.ua

In this survey the particularities of the first international conference «Philosophical Insights. Inspirations from Lviv-Warsaw School» organized by Lviv Philosophical Society named after Kasimir Twardowski are described and discussed. This event was not only pure scientific conference, but also some perspectives of Society's activity in the scientific, educational and translation spheres were discussed by the members of Society. The members of Society who taken part in this conference were agreed that Ukrainian society suffers from the lack of critical awareness therefore it needs absolutely a new handbook on critical thinking and how to teach it the young people not only in secondary schools but also in universities, how to popularize it among students. The papers delivered in conference had a wide range of content: from Chwistek's constructive ontology to the comparative analysis of Twardowski's concept of thinking and its tasks and Krisnamurti's concept of choiceless awareness. Such comparative analysis helps to develop intercultural philosophy, which is a prove that philosophical thinking doesn't have any borders.

Key words: *Lviv-Warsaw School, Kasimir Twardowski Lviv Philosophical Society, critical thinking, development*

29–30 червня 2019 у Львові, в Центрі міської історії Центрально-Східної Європи, відбулася перша міжнародна конференція, яку організувало

Львівське філософське товариство імені Казимира Твардовського, на тему «Філософські осяєння. Інспірації Львівсько-варшавської школи».

У конференції взяли участь лише члени Товариства, бо цей захід задумувався як внутрішня науково-організаційна подія Товариства з метою обговорення членами Товариства стану дослідження спадщини Казимира Твардовського та Львівсько-варшавської школи, окреслення перспектив досліджень. Також під час конференції обговорювався план роботи Товариства на найближчі роки.

У перший день конференції, 29 червня, виступили усі заявлені в програмі учасники. У конференції взяли участь вісім осіб. *Губерт Божек* (Краків, Польща) у своїй доповіді зосередився на особливостях теорії множинної реальності Леона Хвістека (1884–1944) в контексті сучасної «онтологічної інженерії», яка перетворює її в «структуру даних». Крім цього, доповідач звернувся до поняття «автоматизованого покоління реальностей» на основі розробок конструктивної арифметики, яку сформулював Владислав Хетпер – учень Хвістека. *Олександра Гомулчак* (Познань, Польща) аналізувала концепцію перефразування Лешека Новака (1943–2009). Ця концепція постала як певна модифікація концепції семантичного переказу Айдукевича, але, на думку, доповідачки, між ними є суттєві відмінності. Для Айдукевича парафраз сильно обмежений логікою, аналізом мови, тоді як для Новака парафраз не пов'язаний з певним аналітичним чи логічним методом. Айдукевич розуміє парафраз критично, тоді як для Новака парафраз слугує цілям встановлення відношень між різними теоріями. За яких умов парафраз стає коректним й допомагає зрозуміти та увести одну теорію в іншу з певним розумінням їх обидвох? На думку доповідачки, це можна зробити завдяки семантичному зіставленню різних понять двох і більше теорій. *Ольга Гончаренко* (Хмельницький, Україна) у своїй доповіді звернулася до проблеми університетської комунікації професорів та студентів. Ця комунікація, як вважали представники Львівсько-варшавської школи, ґрунтується на повазі, довірі та дружбі. Такі стосунки виходять за межі суто формальних; вони засновуються на спільних зацікавленнях, їх єднає прагнення пізнати істину. Якщо ж ці стосунки формалізуються, викладач стає контролером пізнавальної активності й результатів цієї активності, тоді відбувається руйнування духовного життя Університету. *Ігор Карівець* (Львів, Україна) звернувся до спільного розуміння мислення та його завдань у творчості Казимира Твардовського та Джидду Крішнамурті. Доповідач звернув увагу на те, що, попри різну культурну й світоглядну традицію, Твардовський і Крішнамурті вважали, що мислення

повинно бути критичним, ясным та чітким. Саме таке мислення є благом для людини і для суспільства, бо так мислення допомагає уникати багатьох помилок у житті. Проте шляхи досягнення також мислення є різними. Твардовський вважає, що до чіткого та ясного мислення ведуть логіка та психологія. Логіка допомагає зрозуміти механізм мислення, як виникають поняття й видаються судження, а психологія допомагає розібратися у своєму внутрішньому житті. Крішнамурті обирає інший шлях до такого мислення, а саме: радикальне безоцінне спостереження. *Рафал Кур* (Краків, Польща) виступив з доповіддю про ранню філософію Айдукевича, яка залишається маловідомою, бо найбільше тішиться увагою дослідників лише зрілий та пізній етапи творчості цього польського логіка та філософа. На ранньому етапі творчості Айдукевич займається філософією математики та епістемологією Канта, які так чи інакше мали вплив і на більш пізні етапи його творчості. *Ярослав Петік* (Київ, Україна) у своїй доповіді з'ясував основи математики, покликаючись на таких логіків, математиків та філософів, як Тарський та Лесневський. Доповідач звернув увагу, що обидва польські дослідники використовують для побудови своїх логічних систем певні математичні формалізації понять і для цього використовують природну мову. *Анджеї Порембський* (Краків, Польща) у доповіді аналізував вплив технологій на філософію. Доповідач вважає, що філософія не повинна уникати цього впливу, а користати з їхнього розвитку й використовувати обчислювальні методи, щоб модифікувати поняття. Ця модифікація філософських понять можлива завдяки новим даним. Також доповідач звернув увагу на зміну розуміння раціональності під впливом розвитку біоінформаційних технологій. *Дмитро Сепетий* (Запоріжжя, Україна) звертається до проблеми свободи та метафізики причинності. Досі не розв'язана проблема співвідношення детермінізму та індетермінізму, свободи волі та необхідності. Аналітичні філософи, такі як Свіберн, Кейн, Ніда-Рюмелін, пропонують свої версії розв'язку, але їхня аргументація недостатня.

Доповіді були ґрунтовними, змістовними, а виклад матеріалу – чітким та ясным. Вони викликали зацікавлення у слухачів, стимулювали їх до дискусії, до обговорення тих чи інших проблем, не лише після доповіді, але й в кулуарах конференції.

Наступного дня, 30 червня, учасники відвідали могилу Казимира Твардовського на Личаківському кладовищі та поклали квіти.